

Atopiskt eksem under graviditet och amning

Allergi-, hud- och astmaförbundet rf

Innehåll

Atopiskt eksem under graviditet och amning.....3

Behandling under graviditet.....4

Behandling under amning.....5

Råd om familjeplanering.....6

Samarbete med vården.....7

SAKKUNNIGA

Erika Wikström, MD, PhD, Specialist i hudsjukdomar och allergologi

Ida Knutar, MD, Specialist i hudsjukdomar och allergologi

Johanna Mandelin, MD, PhD, Specialist i hudsjukdomar och allergologi

Ett särskilt tack till Tanja Parkkinen

Denna guide är sponsrad av Sanofi.

Publicerad 2025.

Atopiskt eksem under graviditet och amning

Under graviditeten genomgår din kropp många förändringar, och atopiskt eksem kan vara en av de saker du funderar över. Atopiskt eksem är en vanlig hudsjukdom med mycket varierande symtom.

Hos cirka 20 % av dem som lider av atopiskt eksem förbättras tillståndet under graviditeten, medan det förvärras hos 50–60 % och förblir oförändrat hos resten. Försämringen kan bero på förändringar i kroppens immunsystem, hormonella faktorer, stress relaterad till graviditeten och/eller avbruten behandling.

Med rätt behandling och gott stöd kan du hålla ditt atopiska eksem under kontroll när du planerar graviditet, under graviditeten och under amningsperioden.

Under graviditeten genomgår din kropp många förändringar, och atopiskt eksem kan vara en av de saker du funderar över.

Behandling under graviditet

Det är viktigt att aktivt ta hand om huden under graviditeten för att hålla den i gott skick. Du kan tryggt fortsätta använda bassalvorsamt milda, medelstarka och starka kortisonkrämer. Om dessa inte räcker för att hålla eksemet under kontroll, eller om du använder mer än 200 g medelstarka eller starka kortisonkrämer per månad, bör du rådgöra med en hudläkare om andra behandlingsalternativ.

Takrolimussalva (Protopic, Tacrolimus Accord) och pimekrolimusemulsionskräm (Elidel) är säkra att använda under graviditet. De bör dock endast användas på områden som kräver behandling och under så kort tid som möjligt. UVB-ljusbehandling kan också användas under både graviditet och amning.

> **Det är viktigt att aktivt ta hand om huden under graviditeten för att hålla den i gott skick.**

Om ditt atopiska eksem är svårt och inte hålls under kontroll med vanliga behandlingar under graviditeten, finns det läkemedel som kan hjälpa kroppen att lugna inflammationen inifrån. Detta kallas systemisk behandling.

En hudläkare beslutar om och följer upp sådan behandling under hela graviditeten. Om du redan använder systemisk behandling och den fungerar väl, bör du diskutera med din läkare i god tid innan graviditet om eventuell fortsatt behandling.

Behandling under amning

Under amningen kan du fortsätta med ljusbehandling, kortisonsalvor samt takrolimussalva och pimekrolimusemulsionskräm. Om behandling behövs på bröstområdet, se till att barnet inte kommer i direkt kontakt med läkemedelskrämen.

Krämen bör appliceras på bröstvårtan och/eller vårtgården direkt efter amning, och området bör rengöras varsamt men noggrant före nästa amning. Vissa systemiska läkemedel kan också användas under amning.

Råd om familjeplanering

Det är viktigt att du informerar din läkare om graviditetsönskan i god tid, så att ni kan hitta en behandling som är säker både under graviditet och amning. Vissa läkemedel kan tillfälligt påverka äggcellernas funktion, vilket kan göra det svårare att bli gravid eller öka risken för fosterskador.

Vissa systemiska läkemedel kan också finnas kvar i kroppen en tid efter att behandlingen avslutats. Därför kan det vara nödvändigt att vänta en viss tid, enligt läkarens instruktioner, innan preventivmedel kan avslutas.

Systemisk behandling av atopiskt eksem påverkar inte spermier, så män kan använda dessa läkemedel enligt läkarens anvisningar vid försök att bli förälder.

Det är viktigt att du informerar din läkare om graviditetsönskan i god tid, så att ni kan hitta en behandling som är säker både under graviditet och amning.

Samarbete med vården

Det är viktigt att hudläkare och mödravård samarbetar vid behov för att du ska få bästa möjliga vård. Det säkerställer att alla behandlingsalternativ övervägs och att du och ditt barn får den säkraste och mest effektiva behandlingen.

Kom ihåg att du inte behöver stå ut med besvärliga symtom under graviditet eller amning. Med rätt behandling och gott stöd kan du hålla ditt atopiska eksem under kontroll och fokusera på att njuta av denna speciella tid i livet.

Referenser

Atooppinen ekseema. Käypä hoito -suositus. Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin, Suomen yleislääketieteen yhdistyksen ja Suomen Ihotautilääkäriyhdistyksen asettama työryhmä. Helsinki: Suomalainen Lääkäriseura Duodecim, 2023 (viitattu 02/2025).

Balakirski G, Novak N. Atopic dermatitis and pregnancy. J Allergy Clin Immunol. 2022;149(4):1185-1194. doi:10.1016/j.jaci.2022.01.010

Deleuran M, Dézfoulian B, Elberling J, et al. Systemic anti-inflammatory treatment of atopic dermatitis during conception, pregnancy and breastfeeding: Interdisciplinary expert consensus in Northern Europe. J Eur Acad Dermatol Venereol. 2024;38(1):31-41. doi:10.1111/jdv.19512

Valentini R, Shahriari M. Atopic dermatitis in women: special considerations in the childbearing years. Int J Womens Dermatol. 2024 Jun 10;10(2):e151. doi: 10.1097/JW9.0000000000000151. PMID: 38860232; PMCID: PMC11164005.

Vestergaard C, Wollenberg A, Thyssen JP. European Task Force on Atopic Dermatitis (ETFAD) Position Paper: treatment of parental atopic dermatitis during preconception, pregnancy and lactation period. J Eur Acad Dermatol Venereol. 2020;34(2):426-427. doi:10.1111/jdv.16171

Tillsammans åstadkommer vi mycket mer!

Bli medlem:

allergia.fi/sv/medlemskap

ALLERGI & HUD ASTMA

Allergi-, hud- och astmaförbundet rf

